

پیام آدینه • ۲۹۰ سال پنجم • تحلیلی، اطلاع رسانی، آموزشی

این کشاورزی محور توسعه نیست!

کتابخانه همدان پیام - مجله فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: نصرتا... طاقتی احسن
سرمدیر: ید... طاقتی احسن

ویژه نامه تحلیلی، اطلاع رسانی، آموزشی
ضمیمه پنجشنبه های روزنامه همدان پیام

پیام آدینه

همدان پیام
روزنامه

لیتوگرافی و چاپ: پیام رسانه (همدان)
نشانی: همدان، خیابان مهدیه، روپروی
دبیرستان شریعتی، ساختمان پیام

۰۹۱۸۳۱۵۱۴۳۷
تلفن: ۳۸۲۶۴۴۳۳ (۰۸۱)
دورنگار: ۳۸۲۷۹۰۱۳ (۰۸۱)

www.hamedanpayam.com (سایت)
info@hamedanpayam.com (ایمیل)

پیک هفته در قلاب تصویر

عکس ها: پوریا پاکیزه

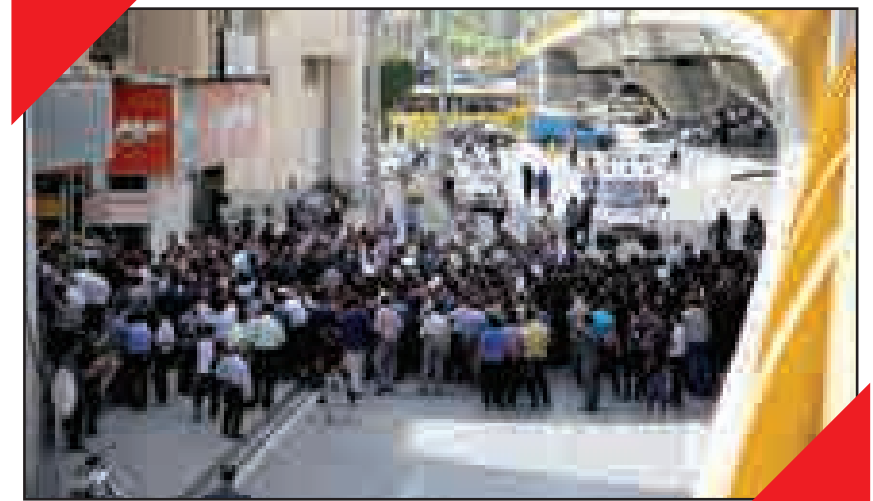
همایش پاسداشت حماسه حضور

در حاشیه همایش پاسداشت حماسه حضور

ترتیل خوانی قرآن کریم در حسینیه امام خمینی (ره)

تجمع اعتراضی پرستاران مقابل دانشگاه علوم پزشکی همدان

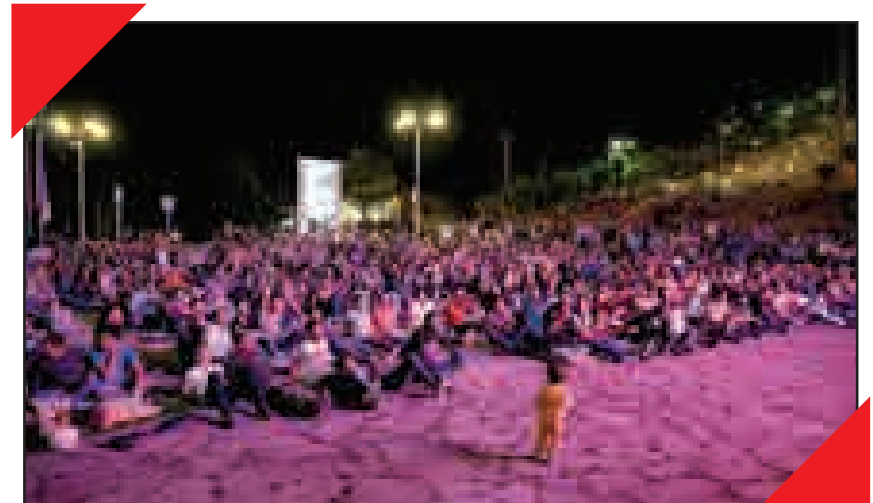
بزرگداشت شهدای هفت تیر

تجمع اعتراضی پرستاران مقابل دانشگاه علوم پزشکی همدان

تماشای والیبال در مجتمع تفریحی عباس آباد

تماشای والیبال در مجتمع تفریحی عباس آباد

۱۵ سال‌هاست کشاورزی محور توسعه استان همدان است و اکثر استانداران نتوانستند از کنار این محور مهم توسعه به سادگی عبور کنند. البته در اولویت‌بندی اختلافاتی با هم داشته‌اند و در زمانی توسعه آموزش عالی اولویت استان بوده است و در زمانی دیگر گردشگری عنوان محور نخست توسعه مطرح شده است، اما همواره کشاورزی جایگاه خود را در توسعه استان حفظ کرده است. در دولت یازدهم نماینده عالی دولت در استان، کشاورزی را محور توسعه قرار داده است اما با این تفاوت که کشاورزی به لحاظ کمیت به دلیل نداشتن زمین

توسعه‌ای نخواهد داشت و توسعه در کیفیت کشاورزی و ارتقای آن تمرکز دارد. به نظر می‌رسد سیاست‌های نیکبخت برای کیفی کردن کشاورزی در استان به نفع اقتصاد و مردم و کشاورزان باشد. وی در اجرای این سیاست‌ها برنامه حفاظت از منابع آب، مدرن‌سازی آبیاری، مسدودسازی چاه‌های غیرمجاز و تغییر کشت پرآب‌بر به کم‌آب‌بر را برای اجرا از جهاد کشاورزی استان خواستار شده است. با این حال پیگیری تحولات حکایت از آن دارد که اگر اصرار استاندار نباشد جهاد کشاورزی توان لازم برای اجرای این برنامه‌ها را ندارد و اگر توفیقی تاکنون

کشاورزی غرق کارهای روزمره

حاصل شده است به دلیل پیگیری‌ها و مطالبه استاندار است. نگاهی از زاویه بیرونی مجموعه جهاد کشاورزی استان نشان می‌دهد که این مجموعه در کارهای روزمره غرق شده است و توان ابداع و نوآوری و نجات کشاورزی استان را ندارد. این مجموعه حتی قادر نیست از کشت دوم کشاورزان به صورت منطقی پیشگیری کند و در گسترش کشت کم‌آب‌بر توفیقی تاکنون نداشته است. مجموعه جهاد کشاورزی استان با مدیریتی که افتخار خود را کارآفرینی می‌داند و در این زمینه کتاب منتشر کرده است قادر به کارآفرینی برای

آب هم که نباشد خاک باید بماند

نداشته باشد. اما خود کارشناسان کشاورزی و باغداری به دفاعت اعلام کرده‌اند که استفاده از انواع کود شیمیایی در زمین‌های زراعی و باغی علاوه بر وارد کردن لطمات جبران‌ناپذیر بر محیط زیست باعث انفعال بافت خاک و کیفیت

یکمهدی ناصونژاد

نازل محصول خواهدبود. کارشناسان کشاورزی همواره بر مبارزه ارگانیک با آفات کشاورزی تأکید کرده و استفاده از سم‌های آفت‌کش در مزارع و باغ را ویران کننده و مضر اعلام می‌دارند. در عرصه‌های وسیع کشاورزی و باغداری استان همدان، شاید معدود کشاورزان و باغدارانی باشند که با روش‌های ارگانیک برای کشت و زرع و باغداری آشنا باشند. در این سال‌ها با کاهش جمعیت دام در روستاها، دسترسی روستاییان به کودهای حیوانی نیز کاهش یافته و تأمین به اصطلاح یک کمپرسی ۱۰ تن کود حیوانی برای تولیدکنندگان

محصولات زراعی و باغی حداقل ۶۰۰ هزار تومان هزینه‌بر می‌باشد و کمتر کشاورز و باغدار سستی قادر به پرداخت چنین هزینه‌ای است. در همین حال کاهش نزولات آسمانی نیز مزید بر علت برای نزول کیفیت محصولات است و از سویی طعم و کیفیت بسیاری تولیدات گلخانه‌ای بر مزاق آن دسته از ایرانیان که مزه محصولات قدیمی را زیر زبان دارند، سازگار نیست.

در هر حال موضوعی که هم کارشناسان خیره کشاورزی و هم با تجربه‌های کشاورزی و باغداری و به نوعی مهم‌تر از همه، مصرف‌کنندگان بر سر آن متفق‌القول می‌باشند این است که خاک و طبیعت و محیط زیست و تولید به خاطر دور ماندن از روش‌های ارگانیکی برای مبارزه و تقویت آفت و خاک و همچنین استفاده غیراصولی از نهاده‌های شیمیایی، رو به زوال و مرگ تدریجی است. هیچ!

ورشه

▪ پنجشنبه ۱۱ تیرماه ۱۳۹۴

ورشه

▪ پنجشنبه ۱۱ تیرماه ۱۳۹۴

گردست صنایع بگیری مردی!

صنعت کشور که از سال گذشته تاکنون بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته و راهکارهای مختلفی را برای بهبود پیش روی خود می‌بیند، در روزی که به نامش ثبت شده هنوز حال و روز خوشی ندارد و به رغم بهبود وضعیتش، فاصله زیادی با آنچه برایش ترسیم شده دارد و با وجود تلخ و شیرین‌هایی که به خود دیده، اکنون بیش از هر زمان دیگری نیازمند دستگیری تصمیم‌گیران است.

بخش صنعت در سال جاری کار خود را با ادامه رکودی که طی سال‌های اخیر ایجاد شده بود آغاز کرد، رکودی که به واسطه افزایش بیش از حد تورم و کاهش قدرت خرید به وجود آمده بود و به دلیل کمبود نقدینگی در کشور کماکان به حوزه تولید گره خورده است.

۱۴۱ رکود گلوی تولید را گرفت

البته نگاه امیدوارانه واحدهای تولیدی در سال گذشته و جاری نشان از بهبود این وضعیت در دوره اخیر دارد، چراکه بسیاری از صنعتگران وضعیت تولید و فروش در سال ۱۳۹۳ را به مراتب بهتر از سال پیش از آن عنوان کردند و در ابتدای سال جاری نیز نگاهی خوش‌بینانه به اتفاقات امسال داشتند، اما پس از مدت کوتاهی این نگاه دوباره تا حدودی رنگ ناامیدی به خود گرفت.

دولت یازدهم با ورود به عرصه در زمینه اقتصادی سیاست خود را بر کاهش نرخ تورم و ثبات آن استوار کرد و همین امر سبب شد تا هرچند کنترل تورم به خوبی انجام شود، اما از طرفی واحدهای تولیدی از کمبود نقدینگی برای تأمین سرمایه در گردش خود بنالند و از سوی دیگر با ایجاد رکود در بازار خرید توسط مصرف کنندگان کاهش یابد.

اما امیدوارکننده ترین موضوعات برای بخش صنعت کشور در همان روزهای ابتدایی سال جاری رقم خورد تا بسیاری از تولیدکنندگان با اظهار نظر در این زمینه با نگاهی روشن نسبت به آینده نگاه کنند. اعلام خیر تقاهم اولیه با ۵+۱ در زمینه فعالیت‌های هسته ای ایران و احتمال لغو تحریم‌ها باعث شد تولید کشور مثبت اندیشانه گام به سوی آینده نگاه دارد و منتظر لغو تحریم‌ها باشد.

به گزارش ایسنا، در این میان برخی صنعتگران وضعیت را در صورت اجرای توافق بسیار خوب و مثبت ارزیابی کردند و از احتمال کاهش قیمت تمام شده تولید، تسهیل صادرات و... سخن گفتند. هرچند که بر اساس گفته‌های سیاستمداران ایرانی و اروپایی توافق هسته‌ای دور از دسترس نیست اما نکته حائز اهمیت این است که گرنه با رسیدن به توافق، وضعیت فعلی صنعت تا حدودی بهبود خواهد یافت اما حتی در صورت لغو کامل تحریم‌ها در یک زمان نیز یک تا دو سال طول می‌کشد تا ایسن موضوع اثر خود را روی بخش صنعت به طور محسوس بگذارد.

۱۴۱ صنعت رشد اقتصادی را بالا کشید
با پایان یافتن سال ۱۳۹۳ و اعلام رشد سه درصدی

برای اقتصاد کشور مهم ترین دلیل برای این پیشرفت، بخش صنعت و معدن کشور شناخته شد، چراکه همواره این دو بخش به عنوان موتور پیشران اقتصاد نام گرفته و بیشترین نقش را در رشد اقتصادی کشور داشته اند. در سال گذشته نیز این دو بخش بیشترین رشد اقتصادی را به رغم رکود موجود در بازار به خود اختصاص دادند و رشد بخش صنعت به ۶٫۷ درصد و رشد بخش معدن به ۹٫۸ درصد رسید تا به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت حدود ۴۰ درصد از رشد اقتصادی کشور معادل ۱٫۲ درصد مدیون بخش صنعت و معدن کشور باشد.

اعلام آمار رشد اقتصادی کشور مُهر تاییدی بر گفته تولیدکنندگان مبنی بر بهبود شرایط تولید در سال گذشته زد و همین امر سبب شد نگاه مثبت‌تری به آینده و وضعیت تولید در سال جای شکل بگیرد. به این ترتیب به نظر می‌رسد با توجه به پایان یافتن موضوع هسته‌ای دولت تمرکز خود را روی بخش تولید گذاشته و وضعیت رشد اقتصادی در سال جاری نیز بهبود یابد.

۱۴۱ داستان ادامه‌دار یارانه تولید

در حالی که در سال گذشته سهمی‌برای یارانه بخش تولید در نظر گرفته شده بود، مبلغی به این بخش تعلق نگرفت. از آخرین گفته‌های مسئولان به نظر می‌رسد که در سال گذشته با توجه به در اولویت قرار داشتن یارانه خانوار و بخش بهداشت، سهمی به بخش تولید نرسید. اما با تمام شدن سال ۱۳۹۳ پرونده یارانه تولید بسته نشد و نعمت زاده در اولین صحبت‌هایش در سال جدید رقم یارانه ۵۲۰۰میلیارد تومانی برای بخش تولید در سال جاری را مطرح کرد. اما این بار بحث یارانه شکل پیچیده تری به خود گرفت، تا جایی که حرف‌های متفاوتی از مسئولان وزارت صنعت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی شنیده شد. نوبخت بار دیگر از پرداخت مبلغی به بخش تولید به عنوان یارانه سخن گفت اما وزیر صنعت دریافت هرگونه یارانه را رد کرد، اما دیری نگذشت و تنها به فاصله چند روز از این صحبت، یزدانی – معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت – از پرداخت ۱۲۳ میلیارد تومان یارنه به بخش صنعت خبر داد و گفت که وزیر از این موضوع اطلاع نداشته است!

شرایط، بازهم سودهای دو رقمی‌به تولید کشور ضربه سنگینی می‌زند. اما در پی این اقدام، نرخ سود تسهیلات ارائه شده به بخش تولید از محل منابع ریالی صندوق توسعه ملی نیز به ۱۶ درصد در مناطق عادی و ۱۲ درصد در مناطق محروم کاهش یافت.

هرچند که منابع این صندوق محدود بوده و نمی‌تواند مقدار زیادی ایجاد تسهیلات کند، بازهم بخش تولید معتقد است که این صندوق بیشتر علاقه مند به دادن تسهیلات ارزی است و به این ترتیب کاهش نرخ سود شامل این تسهیلات نمی‌شود و تولیدکنندگان نیز با توجه به تجربه‌های تلخ گذشته علاقه ای به دریافت منابع ارزی ندارند، مگر اینکه مجبور شوند. اما یکی دیگر از اتفاقات بانکی در سال جاری، قرارداد بانکس صنعت و معدن برای پرداخت ۲۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به صنایع کوچک بود که با کاهش بروکراسی‌های اداری برای دریافت این تسهیلات کمک زیادی به این صنایع می‌شود. علاوه بر این، وزیر صنعت نیز در روزهای گذشته خبر از ایجاد بانک اختصاصی صنعت در سال‌های آتی داد.

۱۴۱ صنایع کوچک و متوسط در اولویت
در دقایق ابتدایی آغاز سال ۱۳۹۴ مقام معظم رهبری یکی از خط مشی‌های وزارت صنعت، معدن و

تجارت را ترسیم کردند و حمایت از صنایع کوچک و متوسط را برای ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی مورد تأکید قرار دادند. پس از این موضوع نقش این صنایع در اقتصاد کشور با توجه به درصد بالای آن‌ها از صنایع کشور مورد تأکید وزیر صنعت قرار گرفت و عمده فعالیت‌های بخش صنعت بر این بخش متمرکز شد. هرچند که نعمت زاده در آخرین نشست خبری خود بر حمایت از صنایع بزرگ نیز تأکید جدی کرد اما توجه به صنایع کوچک و متوسط که در سال‌های گذشته به دست فراموشی سپرده شده بود نیز در دستور کار دولت قرار گرفت.

حمایت از این صنایع در حالی مورد توجه مسئولان مملکتی قرار گرفت که بی توجهی به این صنایع در سال‌های اخیر سبب شده بسیاری از آن‌ها با تعطیل شده یا به شکل نیمه تعطیل به فعالیت خود ادامه دهند و همین امر باعث هدر رفت بسیاری از زیر ساخت‌های موجود در کشور می‌شود.

پيام آينه

نبود آموزش حلقه مفقوده کشاورزی

که محمدسهرابی

همدان پیام: کم آبی از جمله مشکلاتی است که مدتی است به صورت کم و بیش در نقاط مختلف کشور نگرانی‌هایی را به وجود آورده و در این راستا توصیه‌هایی نیز در جهت صرفه‌جویی و دقت در مصرف بهینه آب به شهروندان داده شده است.

کاهش نزولات آسمانی بویژه در یک سال گذشته عمده ترین عامل بروز چنین مشکلی و به تبع آن خشک شدن بسیاری از رودخانه‌ها و دیگر مکان‌های آبی بوده که در طول زمان موجب کاهش آب‌های زیرزمینی نیز شده و در مناطقی از کشور شرایط را تا حدودی بحرانی نموده است.

استان همدان از جمله استان‌هایی است که مشکل کم آبی در آن بسیار جدی است و با اینکه خیلی از مدیران و مسئولان در گذشته نخواستند از عنوان بحران برای شرایط غیرمعمول آبی استان استفاده کنند، اما امروز کمتر کسی است که این بحران را انکار کرده و یا مسائل و مشکلات حوزه آب را درک نکنند.

اظهارات استاندار همدان در شورای اداری استان در اوایل هفته که از تنش آبی سخن به میان آورد و به نوعی نسبت به مسائل و مشکلات بیشتر در این زمینه هشدار داد، گواه روشنی بر جدی بودن چنین مشکلی است که به طور طبیعی باید برای آن فکری کرد.

اینکه چه عواملی در بروز چنین مشکلی دخیل

بوده و شرایط را به اینجا رساننده است، بحث جداگانه است که در جای خود باید مورد بررسی قرار گیرد و برای آن چاره اندیشی شود. اما از یک نکته مهم و اساسی نباید غفلت کرد و آن بحث حفظ منابع آبی موجود است که به نظر می‌رسد اصلی‌ترین اولویت در شرایط کنونی به حساب می‌آید؛ چراکه اگر این منابع درست مدیریت نشده و همچنان شاهد هدر رفتن آب در بخش‌های گوناگون باشیم، بحران آب در استان جدی تر خواهد شد. بدون شک بخشی از هدر رفت آب در مصرف روزانه شهروندان است که چاره آن صرفه‌جویی و مصرف بهینه آب است که نیازمند نوعی فرهنگ‌سازی نیز است و البته در این خصوص حرکت‌ها و اقداماتی نیز صورت گرفته و بعضا نتایج خوبی را به دنبال داشته است. اما از این مهم‌تر بخش کشاورزی است که به اذعان متخصصان و براساس آمارهای رسمی بیشترین هدر رفت آب در این بخش بوده و بر اثر مصرف بی‌رویه و غیر اصولی و ناصحیح کشاورزان، بسیاری از منابع آبی بویژه منابع زیرزمینی کاهش یافته است.

در این راستا بحث‌های فراوانی مطرح است و به تبع آن پرسش‌های جدی در ذهن شهروندان است که پاسخ بدانها مستلزم پرداختن به مسائل و مشکلات بخش کشاورزی و به طور خاص نحوه استفاده کشاورزان از منابع موجود آب است.

امروزه با اینکه بخش کشاورزی نسبت به گذشته متحول شده و شیوه‌های کهنه و قدیمی جای خود را به مکانیزه شدن و استفاده از تکنولوژی روز داده است، اما ماشینی شدن کشت و کار نتوانسته از هدر رفت منابع آبی در این بخش جلوگیری کند. بدون تردید علت چنین مشکلی در مکانیزه شدن و ورود دستگاه‌های مدرن به بخش کشاورزی نیست، بلکه ناکافی بودن آموزش‌ها و نبود فرهنگ صحیح استفاده از آب توسط کشاورزان است که به نظر می‌رسد حلقه مفقوده کشاورزی ما در شرایط کنونی باشد. به اذعان مهندسان و صاحب نظران بخش کشاورزی در بسیاری موارد که می‌توان به کشت محصولات کم آب بر پرداخت و یا با توجه به وضعیت منطقه از روش دیمی استفاده کرد، همچنان شاهد مصرف غیرمتعارف و بی‌حساب و کتاب از آب‌های زیرزمینی و جاری در این نوع کشت‌ها هستیم که به طور طبیعی آسیب‌ها و زیان‌های آن بیش از ثمرات احتمالی است. نکته قابل تأمل در این زمینه نبود برنامه‌ای مشخص و مدون برای کشت‌های کم آب بر است که خود باعث شده میزان آب مصرفی در خیلی از موارد بیش از حد مجاز باشد. هرچند نباید اقداماتی را که در جهت اصلاح الگوی کشت، اجرای شیوه‌های نوین آبیاری و توسعه کشت‌های کم آب بر صورت گرفته است، نادیده

همدان پیام: مردمان این سرزمین از دیرباز شغل و پیشه‌شان زراعت بوده و از این رو یکی از منابع تولید ثروت در همدان بخش کشاورزی بوده است. بخشی که با تحت پوشش قرار دادن بیشتر اراضی استان عملاً یکی از چرخ‌های بزرگ اقتصادی است. در این میان با رو به رشد گذاشتن کشت محصولات به‌ویژه در سال‌های گذشته نبود استراتژی در این حوزه بیشتر از گذشته خود را نشان می‌داد.

از این روز کشاورزان به حال خود رها شده و علی‌رغم تدوین چند سند بالادستی و پرداخت به کشاورزی به عنوان یکی از محورهای توسعه اما این حوزه از مباحث راهبردی بهره‌ای نبرد. به عنوان نمونه با وجود پیش‌بینی کسر قابل توجه سفره‌های زیرزمینی از سویی و درآمد نه‌چندان کلان استان از کشت محصولات غیراستراتژیک پس از سال‌ها و در آستانه بروز تنش آبی و فقدان منابع هنوز هم در بر پاشنه سابق می‌چرخد. پاشنه‌ای که کشاورز در آن آخرین رده اهمیت قرار داشته و تنها بر یکسری دستورالعمل‌های کلی تکیه شد.

مواردی چون آبیاری قطره‌ای یا توصیه- فقط توصیه- به کشت محصول کم‌آب‌بر. در ایسن میسان علی‌رغم وجود ۵ هزار

دیدکوتاه و اقدامات کم‌اثر، خوش‌خیالی محض است اگر در انتظار تحول در کشاورزی استان بوده باشیم. کافی است نگاهی به تعداد چاه‌های غیرمجاز در استان- که در سال‌های اخیر به طور تصاعدی افزایش داشته‌اند- بیندازیم. پس از آن این سوال پیش می‌آید که آیا از اثرات سیاست‌های دولت مدیریت جهاد کشاورزی بوده که کشاورز علی‌رغم پیش‌بینی کم‌آبی همچنان در پی حفر چاه جدید است؟! آیا این موضوع به اندازه‌ای اطلاع‌رسانی شده که نباید دیگر در پی کاشت محصولات پرآب‌بر و غیراستراتژیک باشیم که حاصلش گندیدگی سیب‌زمینی‌ها در انبارها باشد؟! کشاورزی استان اگر به عنوان محور بنیادین توسعه تعریف شده و اگر قرار

است برای استان تولید ثروت کند با این دست مدیریت‌ها از حالا مشخص است که راه به جایی نخواهد برد و باید از آن قطع امید کرد.

از ایسن رو راهکار آنست که مدیران این بخش با داشتن هنر و سلیقه، به راحتی چشم بر متخصصان کشاورزی نبندد و در پی استفاده حداکثری از دانش و علوم روز در این عرصه باشند.

این کشاورزی محور توسعه نیست!

در این بین کمک‌گیری از رسانه‌ها برای تحقق سیاست‌های افتاعسی و فرهنگی در میان کشاورزان هم یکی دیگر از راهکارهای توصیه شده است. به واقع باید گفت نسل کشاورزان سنتی استان هنوز به این اضطراب نرسیده‌اند که آب استان رو به تحلیل است و در صورت ادامه استفاده بیش از حد از منابع زیرزمینی دیگر نه باغی به جا می‌ماند و نه باغبانی!

از سوی دیگر مدیران باید این قدرت را داشته باشند که به این نسل تفهیم کنند که کاشت محصولاتی چون سیب‌زمینی و... بیش از آنکه همدانی‌ها سود ببرند دیگر استان‌ها سود خواهند برد و کشاورز

سیب‌زمینی کار به سودای سودی اندک به ناخواسته به غارت آب استان دست می‌زند.

این دغدغه‌ها و اوضاع نابسامان کشاورزی استان تصویری نه‌چندان روشن از این محور توسعه را به رخ می‌کشد. برای تحول در کشاورزی هم نیروی انسانی متخصص و متبحر باید داشت و هم مدیران جسور، ریسک‌پذیر و البته باهوش تا این بخش از آنچه که هست- سنت‌گرایی- به درآمده و به سمت ارتقا پیش برود. با این مدیران فعلی این آرزویی بیش نیست!

